

ΕΝΔΕΙΚΤΙΚΟ ΣΧΕΔΙΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ – ΑΝΘΡΩΠΙΝΑ ΔΙΚΑΙΩΜΑΤΑ & ΠΟΛΙΤΙΣΤΙΚΗ ΚΛΗΡΟΝΟΜΙΑ

ΤΙΤΛΟΣ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ: «Δικαιώματα, Πολιτισμός & Κλίμα: Ενεργοί Πολίτες για ένα Βιώσιμο Μέλλον»

1. ΚΥΡΙΟ ΘΕΜΑ – ΘΕΜΑΤΙΚΕΣ ΕΝΟΤΗΤΕΣ

Η κλιματική αλλαγή δεν είναι μόνο περιβαλλοντικό ζήτημα αλλά και κοινωνικό και πολιτιστικό. Επηρεάζει το δικαίωμα όλων σε ένα ασφαλές, υγιές περιβάλλον και απειλεί στοιχεία της πολιτιστικής κληρονομιάς, υλικής και άυλης. Το πρόγραμμα στοχεύει στη σύνδεση των Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων με την Εκπαίδευση για την Αειφορία και στη συνειδητοποίηση ότι η προστασία του περιβάλλοντος, της κοινωνικής συνοχής και του πολιτισμού αποτελούν βασική προϋπόθεση για την ανθεκτικότητα των κοινοτήτων. Παράλληλα, προάγει την καλλιέργεια ενεργών, υπεύθυνων και δημοκρατικών πολιτών που συμμετέχουν στη διατήρηση της πολιτιστικής ταυτότητας και την αντιμετώπιση των επιπτώσεων της κλιματικής κρίσης.

2. ΠΑΙΔΑΓΩΓΙΚΟΙ ΣΤΟΧΟΙ

- Κατανόηση βασικών Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων, με έμφαση στο δικαίωμα σε καθαρό και ασφαλές περιβάλλον.
- Γνωριμία με την έννοια της υλικής και άυλης πολιτιστικής κληρονομιάς και τους τρόπους με τους οποίους αυτή απειλείται από την κλιματική αλλαγή.
- Ανάπτυξη ενσυναίσθησης, κριτικής σκέψης και δεξιοτήτων δημοκρατικής συμμετοχής.
- Δυνατότητα των μαθητών να εκφράζουν άποψη, να συζητούν, να επιχειρηματολογούν και να αναλαμβάνουν δράση ως ενεργοί πολίτες.
- Σύνδεση της τοπικής πολιτιστικής ταυτότητας με την προστασία του σχολείου, της γειτονιάς και της κοινότητας.
- Κατανόηση της σχέσης των 17 Στόχων Βιώσιμης Ανάπτυξης με τα δικαιώματα, τον πολιτισμό και την κλιματική κρίση.

3. ΜΕΘΟΔΟΛΟΓΙΑ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗΣ

Βιωματικές δραστηριότητες, παιχνίδια ρόλων σχετικά με κοινωνικές και περιβαλλοντικές αποφάσεις, μελέτη περίπτωσης πολιτιστικών μνημείων που απειλούνται, ομαδοσυνεργατική έρευνα, συζητήσεις δημοκρατικού διαλόγου, καλλιτεχνικές δημιουργίες με πολιτιστική θεματολογία, δημιουργία δράσεων ενεργού πολίτη (εκστρατείες ενημέρωσης, συνεργασία με φορείς, παρεμβάσεις στην κοινότητα).

4. ΠΡΟΒΛΕΠΟΜΕΝΗ ΔΙΑΡΚΕΙΑ

3–6 μήνες.

5. ΠΡΟΒΛΕΠΟΜΕΝΕΣ ΕΠΙΣΚΕΨΕΙΣ – ΣΥΝΕΡΓΑΣΙΕΣ ΜΕ ΦΟΡΕΙΣ

- Επίσκεψεις σε μουσεία, τοπικά μνημεία, ιστορικούς χώρους, παραδοσιακούς οικισμούς.
- Συνεργασία με μουσειολόγους, αρχαιολόγους, ειδικούς πολιτιστικής διαχείρισης.
- Συνεργασία με οργανισμούς προστασίας δικαιωμάτων παιδιού (π.χ. UNICEF).

- Συνεργασία με ΚΠΕ, Δήμο, πολιτιστικούς συλλόγους.
- Συμμετοχή σε τοπικές πολιτιστικές εκδηλώσεις.

6. ΣΥΝΔΕΣΗ ΜΕ ΤΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΣΠΟΥΔΩΝ

Κοινωνική και Πολιτική Αγωγή (δικαιώματα, δημοκρατικός πολίτης, κοινωνική συνοχή), Ιστορία και Πολιτισμός (μνημεία, παράδοση, τοπική ιστορία), Γλώσσα (αφιερώματα, συνεντεύξεις, άρθρα), Εικαστικά (καλλιτεχνικές δημιουργίες πολιτιστικής αναφοράς), Μελέτη Περιβάλλοντος (περιβαλλοντικά προβλήματα και κοινωνικές επιπτώσεις), Εργαστήρια Δεξιοτήτων – θεματικές «Ενδιαφέρομαι & Ενεργώ», «Ζω καλύτερα – Ευ Ζην», «Φροντίζω το Περιβάλλον».

7. ΤΡΟΠΟΙ ΔΙΑΧΥΣΗΣ

Δημιουργία σχολικής έκθεσης «Η Κληρονομιά μας στον κόσμο του αύριο», εκδηλώσεις με την τοπική κοινότητα, αφιερώματα σε γιορτές σχολείου, έκδοση ηλεκτρονικού περιοδικού, podcast ή βίντεο με μαρτυρίες μαθητών για τη σχέση πολιτισμού – περιβάλλοντος.

8. ΧΡΟΝΟΔΙΑΓΡΑΜΜΑ

- Γνωριμία με τα Ανθρώπινα Δικαιώματα, τοπικά πολιτιστικά στοιχεία και παραδοσιακές μορφές τέχνης.
- Συζήτηση για το δικαίωμα σε ένα ασφαλές περιβάλλον και τη σχέση του με την κλιματική αλλαγή.
- Εντοπισμός και χαρτογράφηση πολιτιστικών στοιχείων (μνημεία, ιστορίες, παραδόσεις) που έχουν αξία για την τοπική κοινότητα.
- Μελέτη παραδειγμάτων μνημείων και πολιτιστικών πρακτικών που απειλούνται από την κλιματική αλλαγή.
- Δημιουργία ομάδων εργασίας και σχεδιασμός δράσεων ενεργού πολίτη.
- Δημιουργία αφισών, εντύπων, εικαστικών έργων με θέμα τα δικαιώματα και την πολιτιστική ταυτότητα.
- Οργάνωση «Συμβουλίου Παιδιών για το Κλίμα»: οι μαθητές συζητούν και προτείνουν λύσεις για το σχολείο και τον δήμο.
- Δράσης στην κοινότητα: υιοθεσία πολιτιστικού στοιχείου (μικρό μνημείο, τοπικό έθιμο), καταγραφή μαρτυριών, καθαρισμός περιβάλλοντος χώρου μνημείου.
- Καμπάνια ενημέρωσης για το δικαίωμα στο καθαρό περιβάλλον (φυλλάδια, παρουσιάσεις, συνεργασία με τον Δήμο).
- Έκθεση και παρουσίαση αποτελεσμάτων στη σχολική κοινότητα.

9. ΣΥΜΜΕΤΟΧΗ ΣΕ ΤΟΠΙΚΟ ΔΙΚΤΥΟ

«Σχολεία για το Κλίμα – Νησίδες Ανθεκτικότητας και Αλλαγής».

10. ΔΥΝΑΤΟΤΗΤΑ ΣΥΜΜΕΤΟΧΗΣ ΣΕ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΑ / ΕΘΝΙΚΑ ΔΙΚΤΥΑ

- Δίκτυα Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων (UNICEF, Amnesty International – εκπαιδευτικό υλικό).
- Δίκτυα Πολιτιστικών Προγραμμάτων UNESCO (άυλη πολιτιστική κληρονομιά).
- Δίκτυα περιβαλλοντικής εκπαίδευσης που συνδέουν πολιτισμό και κλιματική αλλαγή.
- Τοπικά πολιτιστικά δίκτυα και μουσεία.

